

I.M. БАЙДАКОВА

Полтавський університет економіки та торгівлі

Л.І. БАЙДАКОВА

Луцький національний технічний університет

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ТОВАРІВ

I.M. БАЙДАКОВА

Полтавський університет економіки та торгівлі

Л.І. БАЙДАКОВА

Луцький національний технічний університет

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОЦЕНКИ КАЧЕСТВА ТОВАРОВ

I.M. BAIDAKOVA

Poltava University of Economics and Trade

L.I. BAIDAKOVA

Lutsk national technical university

METHODOLOGICAL BASIS OF EVALUATION OF QUALITY OF GOODS

***Мета.** Розглянути основні методичні аспекти оцінювання рівня якості товарів.*

***Результат та наукова новизна.** Усі дослідження товарів спрямовані на систематичне підвищення якості товарів, сировини та напівфабрикатів, на розробку ефективних методів і способів дослідження споживчих властивостей, на раціональне використання сировини і матеріалів, на попередження небажаних змін в товарах при їх товаропросуванні і споживанні, на зниження витрат якості і маси товару.*

Знання методів дослідження якості товарів, розумне їх використання, може позитивно впливати не лише на реалізацію товарів, забезпечення високої якості товарів, а й на зниження собівартості продукції, зниження витрат при товаропросуванні. При дослідженні якості товарів необхідно враховувати вимоги споживача. Дослідження товарів повинно проводитися на основі новітніх досягнень науки. Безперервне підвищення якості продукції, раціоналізація асортименту, формування нових властивостей товарів вимагає удосконалення не лише методів, а й підходів до дослідження якості товарів або окремих якісних показників.

***Практична значимість.** Запропонована методика оцінювання якості товарів може бути використана при маркетингових дослідженнях, плануванні економічної стратегії як виробничих, так і торговельних підприємств.*

***Ключові слова:** конкурентоспроможність взуття, рівень якості взуття,*

етапи оцінки якості взуття.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Результатом ринкових відносин став випуск тільки такої продукції, яка може бути реалізована, тобто конкурентоспроможної продукції. Звідси виникає потреба дати основну оцінку якості товарів.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Основним завданням дослідження товарів є визначення відповідності товару існуючим критеріям якості, найсуттєвішим споживним властивостям, що характеризують його якість. Результатом досліджень якості товарів повинні бути рекомендації щодо раціонального використання товару та підвищення його якості, рекомендації із зниження можливих втрат при товаропросуванні.

Необхідність проведення оцінки якості товарів на міцне наукове підґрунття викликана ускладненням організації виробництва нової продукції, збільшенням витрат на налагодження випуску нових товарів і, відповідно, збільшенням ризику в зв'язку із зміною кон'юнктури ринку.

Постійна конкуренція на ринку змушує виробників ретельно працювати над прийняттям рішень, пов'язаних з випуском нового товару.

При виробництві нової продукції слід дбати про те, щоб властивості нових товарів не завдали шкоди зовнішньому середовищу, не впливали негативно на здоров'я людини, забезпечували зручність у користуванні, задовольняли етичні й естетичні вимоги споживачів.

Слід підкреслити, що всі дослідження товарів спрямовані на систематичне підвищення якості товарів, сировини та напівфабрикатів, на розробку ефективних методів і способів дослідження споживних властивостей, на раціональне використання сировини і матеріалів, на попередження небажаних змін в товарах при їх товаропросуванні і споживанні, на зниження втрат якості і маси товару.

Знання методів дослідження якості товарів, розумне їх використання, може позитивно впливати не лише на реалізацію товарів, забезпечення високої якості товарів, а й на зниження собівартості продукції, зниження витрат при товаропросуванні. Слід пам'ятати, що кожний аналіз якості – це додаткові витрати. А витрати повинні бути тільки ті, що можуть забезпечити раціональне рішення.

В зв'язку з викладеним кожне дослідження якості товару або будь-якого показника повинно завершуватися оцінкою отриманих результатів. Це правило нагадує, що важливий не тільки результат сам по собі, а наскільки отриманий результат спрацює в економічному плані, в підвищенні якості продукції, в кращому задоволенні потреб споживача. Наприклад, при визначенні якості або окремих показників взуття важливо показати, наскільки якісно пов'язані між собою окремі деталі, щоб гарантувати відповідний термін використання взуття згідно з функціональним призначенням.

При дослідженні конструкцій важливо порівнювати товар з аналогічними виробами, що посідають відповідне місце на світовому ринку. Якщо визначається якість стандартного виробу, то обов'язково встановлюють його відповідність стандарту з віднесенням до відповідного класу якості, з тим щоб можна було випустити товар з відповідним якісним символом, що полегшує орієнтацію споживача на конкретний товар. При оцінці якості товарів з малим терміном зберігання необхідно видати рекомендації із збереження якості на майбутнє, щоб не допустити псування товару в період подальшого товаропросування і реалізації. В критичних випадках необхідно дати рекомендації як попередити псування або як використати товар при неможливості його споживання за прямим призначенням. Тільки застосовуючи такий підхід до результатів досліджень якості, можна досягнути бажану економічну ефективність.

При дослідженні якості товарів необхідно враховувати вимоги споживача. Слід пам'ятати, що всі товари призначаються для продажу. У тих випадках, коли споживач не купує виріб, то збитки несе виробник, торговельна фірма і в цілому суспільство. Тому вимоги споживача до товару повинні ретельно враховуватися при дослідженні якості товару, конкретного виробу. До таких вимог, незалежно від особливостей товару, належать якість, доцільність і привабливість зовнішнього оформлення, тобто доцільність і гарний зовнішній вигляд є важливими складовими якості.

Дослідження товарів повинно проводитися на основі новітніх досягнень науки. Безперервне підвищення якості продукції, раціоналізація асортименту, формування нових властивостей товарів вимагає удосконалення не лише методів, а й підходів до дослідження якості товарів або окремих якісних показників. Тому дуже важливо, щоб дослідження якості не відставали від науково-технічного прогресу.

Методи дослідження розвиваються за рахунок отримання новітніх наукових досягнень, нагромадження досвіду та результатів аналізів, на основі

яких можна розкрити певні закономірності, зробити певні узагальнення. Таким чином відбувається підвищення точності достовірності результатів дослідження, створення нової апаратури, дешевших і надійніших експрес-методів тощо.

Дослідження товарів повинно проводитися з урахуванням економічної доцільності й вигоди для фірми і суспільства. Тобто перед тим як проводити дослідження, необхідно враховувати, яким чином і наскільки це буде вигідно, особливо, коли проводиться досліди з руйнуванням товару або при неможливості його подальшого використання за прямим призначенням. А тому перед проведенням досліджень слід ретельно продумати, як з найменшими витратами визначити необхідний показник якості, які саме показники потрібні для того, щоб як найкраще сформулювати рівень якості конкретного товару.

Дослідження якості товарів або окремих показників якості повинно проводитись систематично на всьому шляху товаропросування. Дехто вважає, ґрунтуючись на економічних міркуваннях, що досить визначати якість товару на підприємстві, що виготовляє товар. Але практика свідчить, що однократне дослідження якості товару не є гарантом того, що споживач отримає товар відповідної якості. На шляху товаропросування, внаслідок дії механічних сил і інших чинників можуть виникнути ситуації, які негативно вплинуть на якість продукції, на здатність виконувати відповідні функції при споживанні. Перевірка якості необхідна і при пошкодженні упаковки, і при розміщенні товарів у складах.

Цель. Рассмотреть основные методические аспекты оценки уровня качества товаров.

Результат и научная новизна. Все исследования товаров направлены на систематическое повышение качества товаров, сырья и полуфабрикатов, на разработку эффективных методов и способов исследования потребительских свойств, на рациональное использование сырья и материалов, на предупреждение нежелательных изменений в товарах при их товародвижения и потреблении, на снижение потерь качества и массы товара.

Знание методов исследования качества товаров, разумное их использование может положительно влиять не только на реализацию товаров, обеспечение высокого качества товаров, но и на снижение себестоимости продукции, снижение затрат при товародвижения. При исследовании качества товаров необходимо учитывать требования потребителя. Исследование товаров должно проводиться на основе новейших достижений науки. Непрерывное повышение качества продукции, рационализация ассортимента, формирование новых свойств товаров требует усовершенствования не только методов, но

и подходов к исследованию качества товаров или отдельных качественных показателей.

Практическая значимость. Предложенная методика оценки качества товаров может быть использована при маркетинговых исследованиях, планировании экономической стратегии как производственных, так и торговых предприятий.

Ключевые слова: конкурентоспособность обуви, уровень качества обуви, этапы.

Goal. Consider the main methodological aspects of assessing the quality of goods.

The result and scientific novelty. All product research is aimed at systematically improving the quality of goods, raw materials and semi-finished products, developing effective methods and methods for researching consumer properties, rational use of raw materials and materials, preventing undesirable changes in goods when they are traded and consumed, reducing quality and product losses. Knowledge of the methods of studying the quality of goods, the reasonable use of them, can positively affect not only the sale of goods, ensuring the high quality of goods, but also to reduce the cost of production, reducing costs in commodity trade. When studying the quality of goods, it is necessary to take into account the requirements of the consumer. Research of goods should be based on the latest achievements of science. Continuous improvement of product quality, rationalization of assortment, formation of new properties of goods requires improvement not only of methods, but also approaches to the study of product quality or individual qualitative indicators.

Practical significance. The proposed methodology for evaluating the quality of goods can be used in marketing research, planning of economic strategy for both manufacturing and transit enterprises.

Keywords: competitiveness of footwear, level of quality of shoes, stages.

Стаття надійшла в редакцію 18.11.2017 р.